

Arvamuse avaldamine hädaolukorra seaduse ja ehitusseadustiku muutmise seaduse eelnõu kohta

Lugupeetud Lauri Läänemets!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Siseministeriumit võimaluse eest avaldada arvamust hädaolukorra seaduse ja ehitusseadustiku muutmise seaduse eelnõu kohta, mis kehtestab nõuded varjumiskohtadele ja varjumise korraldusele. Järgnevalt esitame oma kommentaarid eelnõu kohta.

1. Varjumine mitteavalikku varjumiskohta

Eelnõu § 1 täiendab hädaolukorra seadust §-ga 16¹, mille lõike 2 kohaselt jagunevad varjumiskohad avalikeks ja mitteavalikeks. Avalik varjumiskoht on nähtud ette üldkasutuseks. Mitteavalik varjumiskoht on nähtud ette konkreetse ehitise või muu objekti kasutajale. Sama paragrahvi lõike 4 kohaselt otsustab varjumise vajaduse pädev korraaitseorgan. Varjumist korraldab Päästeamet. Varjumise korraldus hõlmab varjumiseks valmistumist, avaliku varjumiskoha toimimise tagamist ja varjumise läbiviimist.

Kaubanduskojale valmistab muret, et eelnõust ei selgu, kes ja kuidas otsustab, kas tegemist on avaliku või mitteavaliku varjumiskohaga. Sellest sõltub aga näiteks see, millised on Päästeameti ülesanded seoses varjumise korraldamisega või millised nõuded kehtivad varjumiskohale ja selle rajamisele.

Eelnõust ega seletuskirjast ei selgu ka see, kes on pädev korraaitseorgan, kes otsustab varjumise. Lisaks jääb ebaselgeks, kas pädeval korraaitseorganil on õigus otsustada varjumise vajaduse üle ka mitteavaliku varjumiskoha osas. Kui pädeval korraaitseorganil on selline õigus, siis kuidas toimub otsuse tegemine ja kuidas saab mitteavalik varjumiskoht sellest teada.

Kaubanduskojale jääb ka ebaselgeks, milline on Päästeameti roll seoses mitteavaliku varjumiskohaga. Kas Päästeamet korraldab varjumist ka mitteavalikku varjumiskohta? Kui korraldab, siis kas Päästeameti ülesanded piirduvad varjumiseks valmistumisega ja varjumise läbiviimisega ning üksnes avalike varjumiskohtade osas on Päästeameti ülesanne ka varjumiskoha toimimise tagamine. Samuti jääb ebaselgeks, kas määruse rakendusakti kavandi § 8 lg-s 2 sisalduvad Päästeameti ülesanded varjumise korraldamisel käivad avalike või ka mitteavalike varjumiskohtade kohta.

Kaubanduskoja ettepanek:

Tuua eelnõus, rakendusakti kavandis ja ka seletuskirjas selgelt välja:

- 1) kes ja kuidas määrab, kas tegemist on avaliku või mitteavaliku varjumiskohaga;
- 2) kuidas toimub varjumise vajaduse üle otsustamine mitteavalike varjumiskohtade osas;
- 3) millised on Päästeameti ülesanded seoses varjumisega mitteavalikku varjumiskohta.

2. Varjumiskoha rajamine

Eelnõu § 1 täiendab hädaolukorra seadust §-ga 16¹, mille lõike 3 kohaselt varjumiskoha rajamisel lähtutakse ehitise või muu objekti või maa-ala asukohast, kasutusotstarbest, suuruselt, korruselisusest ja konstruktsioonist, varjumiskohtade ja inimeste hulgast piirkonnas ning muudest asjakohastest kriteeriumidest. Lisaks sätestab määruse rakendusakti kavandi § 2, millistel juhtudel tuleb rakendusaktis sisalduvaid varjumiskoha nõudeid kohaldada uusehitise püstitamise korral ja milliseid nõudeid ehitise rekonstrueerimise korral.

Jääb ebaselgeks, kas ja milliste ehitiste puhul on kohustus rajada avalik või mitteavalik varjumiskoht. Hetkel ei ole eelnõus ega rakendusakti kavandis selgelt sõnastatud varjumiskoha rajamise kohustus. Eelnõus on kirjeldatud üksnes seda, millest lähtutakse varjumiskoha rajamisel. Praegu saab eelnõud ja rakendusakti kavandit tõlgendada selliselt, et kui otsustatakse varjumiskoht rajada, siis ainult sellistel juhtudel tuleb lähtuda eelnõus ja rakendusakti kavandis sätestatud varjumiskoha rajamise nõuetest. Samas on hetkel võimalik eelnõud tõlgendada ka selliselt, et varjumiskoht tuleb rajada iga ehitise juurde, kuid üksnes rakendusakti kavandis sätestatud juhtudel tuleb lähtuda rakendusakti kavandis sisalduvatest varjumiskoha nõuetest.

Kuna rakendusakti kavandi kohaselt hakkavad kehtima erinevad nõuded avaliku ja mitteavaliku varjumiskoha osas, siis jääb ebaselgeks, mis hetkel ja kuidas tehakse otsus, millist liiki varjumiskoht tuleb rajada.

Kaubanduskoja ettepanek:

Sätestada eelnõus selgelt, kas ja millistes olukordades on kohustus rajada varjumiskoht. Need nõuded peavad olema kirjas eelnõus, mitte rakendusaktis.

3. Mõjuanalüüs

Eelnõu seletuskirjas (lk 7) on analüüsitud eelnõuga kaasnevaid mõjusid, kuid Kaubanduskoja hinnangul on mõjuanalüüs väga üldsõnaline ning ei vasta HÕNTE nõuetele. Näiteks ehitus- ja kinnisvarasektori osas on mõjuanalüüsis üksnes välja toodud, et muudatus võib tuua kaasa ehituse ja kinnisvara hinna mõningase kasvu ning projekteerimisel ja ehitamisel tuleb arvestada lisanõuetega.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume oluliselt põhjalikumalt analüüsida eelnõuga kaasnevaid mõjusid, sh mõju ehitus- ja kinnisvarasektorile. Lisaks varjumiskoha rajamisele võib eelnõu kaasa tuua ka muid täiendavad kohustusi ja kulusid.

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

Kaubanduskoja üldine seisukoht eelnõu kohta:

Nõustume, et varjumiskohtade rajamine ja varjumise korraldamine vajab täiendavat regulatsiooni. Samas oleme seisukohal, et eelnõu, seletuskiri ja rakendusakti kavand on ebaselged ja oluliste puudustega ning vajavad muutmist koostöös erinevate osapooltega. Samuti tuleb olulisel määral täiendada mõjuanalüüsi. Seega oleme vastu eelnõu kiirele edasisele menetlemisele.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja kommentaare arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Marko Udras marko.udras@koda.ee 6040070